

Berlingske politiske og

Udgivet og forlagt af Brødrene Bech.

Avertissements - C

Dedicated to DR. J. Nathanson.

N° 320

Mandagen den 25de November.

Indenlandſke Efterretninger.

Kopenhagen, den 25de November

Ordens-Decoration. Hs. Exc. Geheime-Staats-minister Reventlow-Criminil er blevne udnevnt til Storkors af den hannoveranske Guelphe-orden.

Thorvaldsens Museum. Alt hvad der endnu var tilbage i Rom af Thorvaldsens Ejendele, der alle tilfalte Museet, som hans Universalarving, er, som bekjendt, ankommet hertil med Fregatten "Gefion", og er nu udlosset og bragt deels til Museet, deels til hans forrige Ateliers paa Charlottenborg, forsaavidt det nemlig var usfuldende Marmorarbeider, der, i Folge hans Testament, skulle, paa Museets Velostning, fuldsøres under Professors Bissens Bestyrelse. Denne sidste Transport, der var meget forre end nogen af de forrige, indeholder, foruden hans egne Arbeider, af Statuer, Bas-reliefs og af Büster, Antifer, Malerier, Kobbere, Lithographier, Haandtegninger, Breve og Digte til ham, mange Doubletter af de Sager, hvoraf Museet allerede er i Besiddelse, s. Ex. Apostlerne. Ogsaa Ting, som hørte til den udødelige Kunstners farvelige Bohave og Klædning, ere af den danske Kunstageut i Rom, Bravo, der har forestaaet det Heles Samling, Indpakning og Assendelse, omhyggeligen samlede og hvsendte.

Høiesteretsdommene i de Mariboe-Castenschioldiske
Sager blive først affagte i Estermiddag, og vi ere faa-
ledes ikke i Stand til at meddele dem i vor Tidende
for i Dag.

Bankactier. Fortsættelsen af vor Artikel om denne
Øjenstand vil blive meddeelt i Morgen.

Archiv for Pharmacii. I det nyligt udkomne
3de Heste heraf har Redacturen, Apotheker Trier,
levret en critiserende Anmelselse af den pharmaceutiske
Deel af det i Aar i Christiania udkomne: „Udfast til
Loy om Medicinalvaesnet i Norge, med Motiver, ud-
arbeidet af en naadigst anordnet Kongelig Commission.“

Vicitation. Ved sidste afholdte Vicitation over
Fourage i Odense, hedder det i „Hempels Av.“ af
23de dø., vare de, tildeels endnu ikke approberede,
Tilbud følgende: Havre 3 Rbd. a 2 Rbd. 2 Ml. 15 f.
pr. Td., Hs 4 Ml. a 1 Ml. 10½ f. pr. Epd., Halm
1 Ml. 8 f. a 10½ f. pr. Epd.

Orgelindvielse. I „Ribe Av.“ af 22 ds. leses under „Indsendt“ Følgende: Sendagen den 17de November var en Festdag for Nordby Sogn paa Hanse, da det af Hs. Majestæt til denne Kirke allernaadigstfjende Orgel første Gang tonede til Gudstjenesten. Bel er det ei sjeldent i denne Kirke at see Benkene opfyldte af Tilhørere; men især denne Dag var en meget talrig Forsamling tilstede. Af flere Damer var Orgelet smukt prydet med Christian den Ottendes Navne-træk. Den duelige Organist Hansen fra Ribe spillede og fra Pulpituren lededes Sangen af Skolelærerne og Stolens Ungdom. Præsten holdt en meget smuk Tale over de forskellige Forbonner, som hver Sondag i Kirken opsendes til Herrens Throne; og vistnok ere fra Mange Hjerter opstegne varme Bonner for vor elstede Konge, der saa faderligens sorger for sine Undersætters Bel, og især i denne Menighed ved sin kongelige Gave har flistet sig et varigt Minde. Gib nu disse Toner, som Præsten bemærkede, maatte lette Sjælens Flugt i Bon til den Algode.

Stranding. Fra Frederikshavn hedder det i „Aalb.
Av.“ af 21de ds.: Natten til den 16de indstrandede
ved Hirtsholmen Jagten „Haabet Kjærsine“, Skipper
Larsen, paa Reise fra Island til København med Lad-
ning af Ulb, Tran, Klipfist og uldne Varer. Mand-
skabet er bjerget; Skibet er Brag og af Ladningen bjer-
ges i havareret tilstand.

Solgt Landeieindom. Gaarden Petersm inde, i Odder Sogn, Hads Herred, tilhorende afg. Kammeraad Terndrups Stervbo, blev, ifolge "Aarb. Avis" af 22de ds., ved 5te Auction den 21de bortsolgt til Øhrr. Dliemoller og Stenderdeputeret Schytte i Horsens og Kjorv. Madsen paa Bisgaard, for 21,050 Ndkr.

Nov-Fiske. Fra Narhuns hedder det i Byens Av
af 21de ds.: Forleden blev en ualmindelig stor Hai fan-
gen i Tved Viig ved Knebel paa Mols. Den havde
under et Stormveir indvillet sig i et udsat Mokrelgarn
og var død under sin Afsængelse for at komme ud
deraf. Den var 5 Alen lang og henved 3 Alen i Dm.
fang. Hvor Efteraar fangeses i samme Viig en Ha-
af lige Størrelse og førtes levende, men ubmattet til
Strandbredden. „Foruden disse farlige Gæster i vor
lille fredelige Havn — hedder det i Beretningen — ind-
funde sig i Allmindelighed hver Mai eller Juni Maane-
endeel smaae Springhvaler, eller som Fiskerne her kald-
dem: „Orsviin“; de slane meaet de almindelige Mar-

sviin, men ere meget større, og saavdts man i Afstand kan dømme, er der dem, der kan anslaes til en 16 a 20 Alens længde. En Unge af denne Art blev fangen for 2 Aar siden; den var 2 Alen lang. Den Bruser, som en saadan Sværm „Dyrsviin“ frembringer, naar det tumle sig i Havet og udspreite Vandet, høres ofte i fikle Veir en halv Mil i Frastand. Man tilskriver her disse Dyrars aarlige Ankomst Fiskeriets betydelige Afstagen i Bigen.“

Noeskilde Staender. Sagen ang. Ussings Andragende om Statseenheden o. s. v. (forts. see Gaars-Nr.) Efter at Referenten Tutein havde opført den i Gaar meddelte Comitee-Betænkning bemærkede Proponenten Ussing følgende:

Skjønt jeg ikke havde troet, at den første Deel af mit Andragende kunde blive misforstaet, som om det gik ud paa noget Andet og Mere, end ved samme er tilsigtet, har jeg dog seet, at dette er blevet tilfældet, og jeg finder det derfor rigtigt, forend Forhandlingerne over denne Sag begynde, bestemt at erklaere mig her-over, hvorvel det allerede i Comiteens Betenkning tydeligt nok findes udtalt, hvad der har været Hensigten med samme. Jeg siger, at jeg ikke havde troet, at mit Andragende kunde være blevet misforstaet; thi det forekommer mig, at det af samme klart nok fremgaer, hvad dermed alene er tilsigtet. Jeg har nemlig i Spidsen af den hele Undersøgelse sillet, som Det, der især engster og bekymrer Undersaatterne med Hensyn til Fremtiden, tanken om den Rigets Oplossning og Sonderlemmelse, som af Nogle er fremstillet som en rimelig Folge af de Successionsforhold, der formenes at maatte indtræde, naar den Kongelige Mandstamme i sin Tid fulde udbos; jeg har udtalt, at det er denne, fra en vis Side med saa megen Dristighed udbredte, Paastand, at Riget, under visse Eventualiteter i Successions

forholdene, vil oploses, som er den frugtbareste Kilde til de, Statsforbindelsen angribende, Bevegelser, der paa saa mange Maader vise sig virksomme; og det er paa Grund heraf, at jeg har andraget paa, at Forsamlingen skulde anholde om, at hs. Mr. Kongen vilde udtaale, at Han ikke erkender nogen forstjellig Succession i Statens forstjellige Dele, og som Folge deraf heller ikke vil taale, at Nogen af hans Undersaetter foretager Strid i denne Retning. Derpaa, og derpaa alene, gaaer mit Andragende ud. Det er kun denne Monarchiets Enhed og Udelelighed, jeg har havt for Øje. Naar Sagen dersor er blevne fremstillet, som om jeg skulde have tilsigtet en Incorporation af Holsteen i Danmark, eller overhovedet en Forandring i denne Laudsdeels statsretlige Forhold og øvrige Stilling til Kongeriget, ja, naar det endog er yttert, at mit Andragende skulde involvere en aabenbar Kjendtlighed imod Grund - Elementerne i den tydse Forbundsforfatning, og at Følgen af samme maatte blive, enten at Holsteen og Lauenborg maatte rives ud af Forbindelsen med det tydse Forbund, eller at Danmark maatte drages med ind under dette Forbund, da er dette en aldeles urigtig Opsattelse af mit Andragende, hvortil jeg ikke faaer, at dette giver nogen tilstrækkelig Anledning, og disse Sættninger indeholde derhos tildeels saadanne Urimeligheder, at det vel maa anses oversvindigt, at jeg fralægger mig samme. Den hele Motivering i

Andragendet gaaer tydeligt nok alene ud paa at faae Arve successionsspørgsmaalet bragt paa det Rene, og dets Ullastelighed inden Rigets Grendser behorig sikkret. Dette er Forstagets Hensigt; det tilstiger ikke at giøre nogensomhelsforandring i de forstjellige Landsdeles statstrejlige Forhold eller indbyrdes Stilling til hinanden, eller overhovedet paa at tilvæiebringe nogentanden Rigets Enhed og Udelelighed end den, der fremkommer derved, at det danske Monarchi gaaer i udelelig Arv efter den i Kongeloven fastsatte Successionsorden. Paa anden Maade har Comiteen heller ikke opfattet det; den har udtrykkeligen bemerket, at Gjenstanden for Andragendet alene er at godtgjøre Nobenhedens af densælles Successionsordens Uforstrenkelighed og fulde Anerkjendelse, og har dersor ladet den hele Undersøgelse af det Spørgsmaal, hvorpå Betingelserne for en fuldstændig Statskeenhed hos os er tilstede, ligge urort som ikke vedkommende nærværende Sag. Jeg protesterer derfor imod enhver Udtydning af mit Forstag, der gaaer ud paa at indlegge i samme noget Mere end Onsfer om, at Hs. Majestæt høitidelig vil udtaale, at alle nuværende Bestanddele af det samlede danske Monarchi udgiøre eet Stats-Hele, der er vedvarende forenet ved borsor alle Dele lige gjældende Thronfølge-Bestemmelser den danske Kongelov; og jeg skal kun endnu slutteligen for mit eget personlige Vedkommende, tilføje, at den uidentvisl ere faa i Danmark, der i den Grad som jeg

respectere Hertugdommernes Selvstændighed, hvorför jeg ikke vilde foretage mig Noget, hvorved denne virkelig frænkedes; men dertil vil jeg albrig henvøre, at Rigets Overhoved udtales sig om den fælles Successionsorden og om dennes Uantastelighed.

Præsidenten yttrede sig dernæst saaledes: Ved at gjennemløse den foreliggende Comitee-Betænkning, bliver det ret siensynligt, hvorledes det er en Følge af vores føregne Statsforhold, at ethvert Spørgsmål om, enhver Bestrebelse for Statseenheden seer sig standset ved en Grænse, der er sat i den nationale og politiske Forståelighed i enkelte Statsdele, saa at der kan fælles ligemeget — seiles endogsaa paa een og samme Tid — i begge Retninger: baade ved at lade den Forbindelseslappes, der kunde og burde bevares og styrkes, og ved at lade enkelte Statsdele forene sig, hvor den hele Stats Vel netop fordrer en vis Adfærd. Dette, siger jeg, træder indlysende frem af den foreliggende Comitee-Betænkning. Thi vistnok gaae Comiteens egentlige Indstillinger ud paa Foranstaltninger, rettede til at bestyrke Statseenheden; og dersom disse Indstillinger blive tagne til Følge, tor det haabes, at det vil have en Ende med den Forargelse, der først har nærmest sig til den anarchiske Charakter: at der aabenlyst og uden Sky, selv af Statens Embedsmænd og ligesom i Nejgåringens Paasyn, er givet ligefrem Henviisning til Prætendenter paa Hertugdommerne; jeg skal alene henvise til den Slesvigke Stænderforsamling 1842, hvor Referenten i Adresse-Sagen ifstente en Vykastning i Anledning af den nylig udnevnte Statholder, som „udsprungen af et Fyrstehuns, der bliver anset som et saadant, om hvilket Hertugdommernes Døsfer samle sig“. Det tor ogsaa haabes, at fælles Beraadslagning af Delegerede fra alle Statens Døle, angaende Unliggender, som nærmest vedrørre de materielle Interesser, vil blive et vigtigt Forbindelsesmittel imod de sonderlige Tendenser.

Men ikke mindre klart viser det sig, hvor omhygge-
ligt Comiteen har været betenkst paa, ikke at give sine
Indstillinger angaende Statskeenhedens Bevarelse en
Udstrækning, som kunde træde hindrende i Veien for
Udvilning af den selvstændige Stilling, der tilkommmer
enkelte Statsdele, og hvis Haandhævelse er ikke mindre
vigtig for den hele Stat. Comiteen har indstrekket
den Enhed, som skulle sesges opretholdt ved positive
Foranstaltninger fra Regjeringens Side, til den Forening,
der har sin Grund i Kongelovens Bestemmelser om Suc-
cessionsordenen, og har ikke inddadt sig paa nærmere
at ytre sig om, hvorvidt Statskeenhedens Begreb, i
dette Ord's strengere Betydning, kan anvendes paa det
af forstjellige og forstjelligartede Dele sammensatte, Rige.
Comiteen har fremdeles opgivet det andet Punct af
Propositionen: om Foreningen af de danske Stænder
ikke fordi den jo med Proponenten, og uden Trivl med
den offentlige Stemme i Landet, erklærender Afsplittelelsen
af Østflaternes og Jyllands Stænder for en „sorbarve-
lig“ Foranstaltung, hvorved der ikke alene voldsis med
Krafter, Tid og Penge, men hvorved ogsaa er „lagt
Grund til en Afsplittelelse i vort Fædreland, som kan
føre til de sorgeligste Resultater.“ Men Comiteen og
Proponenten med den, er frafalben denne Indstilling,
for ikke at skulle synes „paa fjernehed Maade at bibrage
til en Forening af Hertugdommernes Stændersforsam-
linger.“ Uagtet nemlig Comiteen har erkjendt, at de
anske Stænders Forening ikke fornuftigvis kan gisres
afhængig af Foreningen af Hertugdommernes Stænder,
tersom væsentlige Grunde tale mod denne, nævlige-
med Hensyn til Holsteens Forhold til det tydste For-
bund, — har erkjendt, at denne Forening endnu mindre
kan gisres afhængig „af den Anstuelse, som herom maatte
gjøre sig gjevende i Hertugdommerne;“ uagtet saaledes
Consequensen maatte føre til at fastholde Andragenden
om deanske Stænders Forening, saa har dog Comi-
teen, og uden Trivl med Isie, meent, at der for Eider
bor offlaais fra et saadant Andragende, indtil Regje-
ringen maatte troe sig ifstand til, saaledes at beherst
Forholdene, at den vil kunne iværksætte den Forening
som har alle Grunde for sig, uden at skulle behøve at
indvillige i en Forening, som har væsentlige Grunde
imod sig. Det kan heller ikke med Villighed forlanges —
hvad maastee nyppe engang var muligt —, at Alt skulde
paa eengang iværksættes, hvad der vil være fornuftig
for atflare og udrede det indvilkede Forhold imellen
Statene som et Hele paa den ene Side og den relativ
Heelhed af enkelte Statsdele paa den anden Side.
Men hvad der maa anses som nødvendigt, og hvad der
hertil smerteligt er savnet, er Dette: at de Grundsæt-
ninger blive klart og aabent udtalte, af hvilke Enhver
vil kunne erkjende det Regjerings-Systeem, der efterhaan-
den, men usværigeligt skal bringes til Udførelse. For-
saaledes vil fornsiden Betyggelse være given imod Ind-

flybelsen baade af tilfældige Om
Machinationer, hvorved under
relser kunne blive foregribne
mærkt blive givne, der i over-
giøre den rette Ordning af
herved nærmest paa det hele C
studet. Det er tilvisse belæg-
forsamling ståt, om endogsaa
kunne hædre til Regeringen: „
delelser ere egnede til at rotte
(Slesv. St. L. 1844 S. 760)
bygges, ved ikke at tie, hvor
ved ikke at undlade at mude P
blive lempeligt fremsat, lig-
kun for i sin Tid derpaa at b

Naar hidtil i de dantse Staben yttret Bekymring over de sers Fremgang — deels over Slesvig, som naturligen huy Kongeriget, ikke ere blevne til ved, at forstjellige Foranstaltning turligen tjene til at lnytte det altid usiere til det reen tydste nem det til det tydste Forbund agtede longl. Commissarius gklaering: at „Regjeringen har stand imod enhver Tendents mellem Kongeriget og Hertugd yderligere Forbindelse, al vide af Slesvig og Holsteen, med stemthed“ (Bib. St. Tid. 18 troer nu ikke, at Mange have denne Eklæring; jeg troer, o mærksomt Blik betragter Forfjende, at det er en frugtes belse, at ville gjøre en Tilstan Mere end til en soevende. De Knuden strammes altid haarde om Mange have voet at tilsliesfasthed, den daadkraftige Erer til for at tilbagevise disse komme igjen med altid stærker fuldere og mere anmæssende ningssmæssige, i de bestaaende heder begrundede Enhed af (Slesv. Petit. om Stenderne naar fra den ene Stendersorlyde til os: om „Slesvig og Stater, ligesom England og Norge, Slesvig og Holsteen ligt Statshele“ — om „Herr som fælles ifølge naafviselig M. „tydft Grundlov som tilkom Slesvig“ — om „Slesvig indeholdt i den tydste Forbund 1844, S. 87, 88, 277, 1223 den udvilles, hvorledes Grunes Stenders Forening tidligst deels fra den administrative fra den organiske Udvaling af Spørsgømalet nu er „indtrå hyorester bemeldte Forening til Udgjerning af alle Differentier St. T. 1844 S. 128); naatant, ved Uttringer som de Taushed eller giver undvigende punctet endnu ikke er gunstigt ret snufligt for Hertugdommen finder sig i Stand til at give af Andragendet“ (Slesv. St. St. T. S. 141): da har man lende og tvivlaaig om, hvad gjeringens Agt og Hensigt dette, der maa være Gjenstand vorligste Eftertanke, som lev for sit Fædreland, ikke blot ogsaa vender Tanken ud i det.